

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat
Mevrouw drs. C. van Nieuwenhuizen
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/IdB/bs/ATR1404/2020-U148

Uw referentie

Datum 18 november 2020
Betreft Wijziging Wegenverkeerswet 1994 in verband met de modernisering van het erkenningenstelsel, het verbeteren van de handhaafbaarheid en enkele andere wijzigingen

Geachte mevrouw Van Nieuwenhuizen,

Op 7 oktober 2020 is de voorgenomen *Wijziging Wegenverkeerswet 1994 in verband met de modernisering van het erkenningenstelsel, het verbeteren van de handhaafbaarheid en enkele andere wijzigingen* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) aangeboden voor toetsing en advies.

De RDW verleent erkenningen aan bedrijven om publieke taken uit te voeren, zoals het tenaamstellen van voertuigen en het uitvoeren van de APK. De RDW is verantwoordelijk voor het houden van toezicht op naleving van de verplichtingen die samenhangen met de verleende erkenningen. In 2016 kwam vanuit brancheorganisaties het geluid dat er behoefte is aan modernisering van het stelsel. Voor wat betreft het erkenningenstelsel is behoefte aan meer flexibiliteit. Op dit moment is veel van de regelgeving vastgelegd in de Wegenverkeerswet, waardoor aanpassingen, ook op detailniveau, niet snel kunnen worden doorgevoerd. Naar aanleiding van deze en andere knelpunten is een ontwerp voor een meer toekomstbestendig stelsel onder de noemer MERK (Modernisering ERKeningen) gemaakt. Het onderhavige wetsvoorstel legt de basis voor het nieuwe stelsel.

Met het voorstel komen alle losse erkenningsregelingen die nu in de Wegenverkeerswet 1994 staan, te vervallen. In plaats daarvan wordt één basiserkenning geïntroduceerd, waaronder de verschillende specifieke erkenningen worden ondergebracht in lagere regelgeving. Het voorgenomen nieuwe erkenningenstelsel kent dus twee lagen van erkenningen. Met de basiserkenning wordt getoetst of een bedrijf voldoet aan een aantal algemene eisen en voorwaarden. Het wetsvoorstel bevat een nieuwe verplichting voor erkenninghouders om voor het verkrijgen van een basiserkenning een verklaring omtrent het gedrag (VOG) te overleggen. Inhoudelijke en administratieve eisen die aan een specifieke erkenningen worden gesteld, veranderen niet als gevolg van het voorstel.

Tot slot regelt het voorstel een aantal technische en juridische details, inclusief verduidelijking van een aantal bepalingen zonder inhoudelijke wijzigingen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het nieuwe stelsel vormt een overzichtelijker en flexibeler systeem. Veel eisen en voorwaarden die nu op wetsniveau worden geregeld, worden naar lagere regelgeving overgeheveld waardoor het stelsel bij wijzigingen in de toekomst sneller aan te passen is. Zo wordt het eenvoudiger om een nieuw type erkenning toe te voegen indien de ontwikkelingen in de voertuigketen daar om vraagt. Ook biedt het stelsel betere mogelijkheden voor RDW om gericht toezicht te houden en meer proportioneel te sanctioneren bij overtredingen. De specifieke erkenningen staan in de nieuwe situatie juridisch los van elkaar. Hiermee is het voor de RDW mogelijk om bij overtreding te sanctioneren op afzonderlijke erkenningen.

Door de introductie van de basiserkenning en de VOG-verplichting is beter toezicht mogelijk en kan bij ernstige misstanden beter worden ingegrepen. Wanneer de basiserkenning wordt ingetrokken, vervallen automatisch ook de onderliggende specifieke erkenningen, omdat het betreffende bedrijf dan niet voldoet aan de basiseisen.

Het college acht nut en noodzaak voldoende onderbouwd.

2. Minder belastende alternatieven

Het college constateert dat in het voorstel aandacht bestaat voor een lastenluwe uitwerking. Voor reeds erkende bedrijven zal een overgangsregeling worden getroffen. Zo krijgt elk bestaand RDW-erkend bedrijf in het nieuwe stelsel automatisch en kosteloos een basiserkenning. Natuurlijke personen en rechtspersonen die al voor inwerkingtreding van de wetwijziging een of meerdere specifieke erkenningen hebben, kunnen deze tevens behouden. De memorie van toelichting benoemt dat het onwenselijk is dat deze erkenningen zouden vervallen omdat de bestaande erkenninghouders geen basiserkenning hebben. Ondernemers die onder het nieuwe stelsel een bedrijf starten, vragen altijd een basiserkenning aan, tegelijk met de eerste gewenste onderliggende erkenning.

VOG-verplichting

Voor de nieuwe verplichting van de VOG bij de basiserkenning geldt dat deze minstens driejaarlijks moet worden overgelegd, of eerder in nog nader te bepalen gevallen. Zo wordt

volgens het voorstel een toetsmoment gecreëerd dat zorgt voor een grotere betrouwbaarheid en integriteit van erkenninghouders. Het college constateert dat bij deze VOG-verplichting niet wordt gekozen voor continue screening. Deze continue screening is wel van kracht voor onder andere de VOG in de taxibranche en de kinderopvang. Het college merkt op dat door continue screening de werking en effectiviteit van de VOG-verplichting kan toenemen. Als een erkenninghouder een overtreding begaat die bij de aanvraag van de VOG kan leiden tot weigering, kan dit bij continue screening ook daadwerkelijk binnen korte termijn leiden tot het vervallen van de VOG. Bij de voorgestelde periode van drie jaar kan het voorkomen dat overtredingen zich voordoen, maar dat de gevolgen van deze overtreding pas na enkele jaren er toe leiden dat de erkenninghouders niet meer over een VOG kunnen beschikken.

Continue screening van de VOG heeft ook als voordeel dat aanvraag en beoordeling na drie jaar niet opnieuw hoeven plaats te vinden. Zolang er geen overtreding plaatsvindt, blijft de VOG geldig. Daarmee geldt deze invulling van de VOG-verplichting in beginsel als lastenluwere variant, aangezien erkenninghouders de VOG maar één keer hoeven aan te vragen. Continue screening van de VOG verplichting in combinatie met een onbeperkte geldigheidsduur kan tegen deze achtergrond zorgen voor een hogere effectiviteit van de maatregel én beperking van regeldruk.

2.1 Het college adviseert om de verplichte VOG onbeperkt geldig te laten zijn en te combineren met continue screening.

3. Werkbaarheid

Het college constateert dat het voorstel rekening houdt met een werkbare uitvoering. De toelichting benoemt dat de verwachting is dat er voor reeds erkende bedrijven weinig verandert. Zij krijgen automatisch een basiserkenning. Net als nieuwe erkenninghouders moeten ook bestaande erkenninghouders VOG aanleveren. Dit hoeft echter niet per ingangsdatum van het nieuwe stelsel, ten einde te voorkomen dat alle VOGs rond dezelfde tijd bij de Dienst Justis worden aangevraagd en aan de RDW worden overgelegd. De RDW zal alle bedrijven tijdig aanschrijven wanneer zij een VOG moeten aanleveren.

Diverse organisaties zijn betrokken geweest bij de voorbereiding van de stelselwijzigingen. Dit betreft onder andere BOVAG en de RAI vereniging. Ook de Stichting Overlegorgaan APK heeft geadviseerd over het voorstel. Al deze partijen zijn positief over het voorstel. Ten tijde van de internetconsultatie heeft er tevens een MKB-toets plaatsgevonden. ATR heeft ambtelijk het MKB-toets verslag ontvangen. Het college merkt op dat de uitkomsten van de MKB-toets nog niet verwerkt zijn in de toelichting bij het voorstel.

3.1 Het college adviseert de uitkomsten van de MKB-toets op hoofdlijnen in de memorie van toelichting bij het definitieve voorstel te verwerken.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bij het voorstel gaat kwalitatief en kwantitatief in op de regeldrukeffecten van de wijzigingen. In de memorie van toelichting staat een tabel waarin is weergegeven wat de extra kosten zijn als gevolg van de introductie van het nieuwe stelsel. Volgens die

tabel zijn er circa 27.000 bestaande erkenninghouders. Het aantal nieuwe aanvragen per jaar wordt geschat op 2.800. Volgens de toelichting bedragen, uitgaande van een verhouding van ongeveer 50/50 tussen eenmanszaken/VOF's en bedrijven, de jaarlijkse lasten ongeveer € 2,4 miljoen voor de branche.

Het college constateert dat de berekening niet geheel conform Rijksbrede methodiek is. De berekening vertoont de volgende tekortkomingen en onjuistheden:

- Bij de totale kosten zijn ten onrechte structurele (terugkerende) kosten en de eenmalige kosten bij elkaar opgeteld.
- De legeskosten voor een VOG en voor de aanvraagtarieven c.q. jaarlijkse tarieven zijn meegeteld als regeldrukkosten. Volgens de Rijksbrede methodiek vallen leges echter niet onder de definitie van regeldrukkosten. Ze moeten apart worden weergegeven.
- De kennisnamekosten (eenmalige kosten) zijn nog niet in beeld gebracht.

4.1 Het college adviseert om de regeldrukberekening in de toelichting op de hierboven aangegeven punten aan te passen.

Indien naar aanleiding van adviespunt 2.1 gekozen wordt voor een systeem van continue screening, merkt het college tot slot op dat de lastenparagraaf hier ook op aangepast dient te worden.

Dictum

Gelet op de inhoud van het voorstel en de hiervoor genoemde adviespunten is het advies van het college bij de voorgenomen wetwijziging:

Het voorstel indienen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaat er vanuit dat in het definitieve wetsvoorstel wordt toegelicht op welke wijze u met onze adviespunten rekening hebt gehouden.

Hoogachtend,

w.g.

Bevat persoonsgegevens

[Redacted]

[Redacted]